

THIÊN THỨ NĂM: CÁC PHÁP THUYẾT GIỚI

Luận Ma-đắc-lặc-già nói: Vì sao nói bố-tát xả bỏ các pháp ác, không lành; chứng được pháp lành; phạm hạnh rốt ráo, nửa tháng tự xem phạm hay không phạm, thanh tịnh thân miệng.

Luật Thiện Kiến nói: Vì sao biết được Chánh pháp tồn tại lâu dài ở thế gian?

Kinh Tỳ-ni-mẫu nói: Thanh tịnh là nghĩa bố-tát.

Pháp tăng thuyết giới:

Nếu bốn người trở lên phải bạch, sau đó thuyết giới, ngày mười bốn, mười lăm, mười sáu thuyết giới nghe. Thượng tọa vào ngày bố tát bạch tăng rằng:

- Đại đức tăng nghe, nay ngày mười lăm tháng trăng sáng, bố-tát bạch chúng tăng nhóm ở chỗ nào đó thuyết giới. Bạch như thế rồi, Thượng tọa nên dạy Tỳ-kheo trẻ, cho làm đủ tịnh thủy, đèn đuốc, xá-la.

Bấy giờ hoặc đánh kiên-chùy và pháp lúc khác, hoặc nói:

Các Đại đức lúc bố-tát thuyết giới đến; tăng nhóm rồi, thì điểm danh để biết vị nào đến, vị nào không đến, các chúng Tỳ-kheo trang nghiêm thuyết giới, như trong sao có nói rộng.

Pháp tăng đồng phạm biết tội sám bạch:

Phật bảo: Nếu tăng nhóm họp thuyết giới, người phạm tội không được thuyết, không được nghe giới, không được sám hối với người phạm tội. Người phạm không được nhận sự sám hối của người khác. Tỳ-kheo kia bạch rồi phải sám hối, nên bạch như vậy:

- Đại đức tăng nghe, tất cả chúng tăng đây phạm tội, nếu thời giờ của chúng tăng đã đến, tăng bằng lòng cho tất cả tăng sám hối, tác bạch như thế: Bạch như thế rồi, sau đó thuyết giới. Luật bản nói: Không hối tội cũ trở lại.

Pháp Tăng đồng phạm nghi tội, phát lồ tác bạch:

Phật bảo: Nếu khi thuyết giới, tất cả tăng đối với tội, có nghi nên bạch:

- Đại đức tăng nghe, tất cả tăng này đối với tội có nghi, nếu thời giờ của tăng đã đến, tăng bằng lòng cho chúng tăng tự nói tội, tác bạch như thế. Sau đó thuyết giới, đây chỉ là phát lồ tội, được nghe thuyết giới, tội cũ vẫn thuyết rồi sám.

Pháp ni sai người thỉnh giáo thọ:

Ngày thuyết giới, nhóm tăng hỏi dục hỏi duyên. Đáp nói: Yết-ma

sai người thỉnh giáo thọ, văn nói:

- Đại tử tăng nghe, nếu thời giờ của tăng đã đến, tăng bằng lòng cho tăng sai Tỳ-kheo-ni tên ..., vì Tỳ-kheo-ni nửa tháng đến, chờ Tỳ-kheo tăng cầu giáo thọ bạch rằng:

- Đại tử tăng xin lắng nghe, nay tăng sai Tỳ-kheo-ni ... vì Tỳ-kheo-ni nên nửa tháng đến trong Tỳ-kheo tăng cầu giáo thọ. Đại tử nào bằng lòng tăng sai Tỳ-kheo ni tên ... vì Tỳ-kheo ni nên nửa tháng đến trong Tỳ-kheo tăng cầu giáo thọ thì im lặng. Vị nào không bằng lòng thì nói. Tăng đã bằng lòng sai Tỳ-kheo ni tên .... Vì Tỳ-kheo-ni nên nửa tháng đến trong Tỳ-kheo tăng cầu Giáo thọ rồi. Vì tăng bằng lòng nên im lặng, việc này cứ như vậy mà làm.

Luật bản nói: Nên bạch hai lần sai một người rồi, người kia một mình đi không ai hộ, lại sai hai, ba người làm bạn. Đến chùa tăng, tới chỗ Tỳ-kheo, Nghĩa Chuẩn nên sai người đến nhận người kia dặn dò ni.

Nên trình bày đủ việc thỉnh. Đến ngày mười sáu lại đến chùa tăng cầu không đúng thời. Nếu được lược dạy trao rồi lại về chùa mình, đánh kiên-chùy nhóm họp ni chúng. Người không đến thuyết dục rồi, sau đó sai ni ở trong chờ tăng. Người nói: bèn ở trong ni chúng nói đủ lời tăng răn dạy xong. Các ni chấp tay kính thọ. Luật không có văn, chỉ có văn luật của Tăng-kỳ nghĩa như thế. Nếu hai chúng tăng ni, mỗi chúng đủ năm người trở lên mới thực hành pháp này. Cho nên luật bản nói: Nếu chúng không đủ, hoặc không hòa hợp, đến lúc chỉ lễ bái hỏi han.

Pháp giáo giới ni:

Phật dạy! Lúc tăng thuyết giới, Thượng tọa hỏi rằng: Chúng Tỳ-kheo-ni sai người nào? Nay chỉ lấy những người phải thời thuyết giới, hỏi han, dặn dò, liền đứng dậy sửa sang oai nghi, bạch tăng rằng:

- Đại đức tăng lắng nghe, Tỳ-kheo-ni ở chỗ nào đó hòa hợp, tăng sai Tỳ-kheo ni mỗi nửa tháng đánh lễ dưới chân Tỳ-kheo tăng cầu thỉnh người giáo thọ ni (nói ba lần), Nghĩa Gia nói: Người kia nên đến chỗ Thượng tọa nói: Đại đức từ bi cứu giúp có thể làm Giáo thọ Tỳ-kheo-ni không? Nếu đáp rằng không có khả năng, đến vị hai mươi tuổi hạ mỗi mỗi đều hỏi. Nếu không có người, thì đến chỗ Thượng tọa bạch rằng: Hỏi khắp chúng tăng không vị nào có khả năng, Thượng tọa liền nên lược pháp giáo giới, dặn dò người rằng: Chúng này không có người chịu giáo giới, ngày mai ni đến thỉnh có chịu được không? Nên đáp rằng: Hôm qua vì ni mà thỉnh khắp nhưng không có người có khả năng. Tuy nhiên, Thượng tọa có khuyên răn, khuyên các ni chúng tinh tấn hành

đạo, cần thận chớ buông lung.

Pháp nói thanh tịnh:

Phật dạy: Vào ngày thuyết giới, nếu khách đến ít người, thì phải nói cho cựu Tỳ-kheo thanh tịnh biết, nên nói như vậy: Tôi là Tỳ-kheo thanh tịnh, nếu thuyết lời tựa giới xong, mới trình bày như thế, chắc chắn có người phạm nêu tội, nói xong rồi người khác theo thứ lớp nghe.

Pháp biết tội phát lồ:

Đức Phật dạy: Phải đến Tỳ-kheo thanh tịnh, oai nghi ngay ngắn nói việc đã phạm, nói chung loại bạch rằng: Đại đức nhớ nghĩ: Tôi là Tỳ-kheo phạm tội .... này hưởng về tăng phát lồ. Sau đó, đúng như pháp sám hối, (nói ba lần): Khi nói giới nhớ lại, phải dùng pháp này. Nếu lúc khác y vào pháp sám hối. Luật Thập Tụng nói: Tỳ-kheo phát lồ không cần phát lồ lại. Pháp nghi tội phát lồ:

Luật bản nói: Tỳ-kheo phạm tội có nghi, lại ép ngắt thuyết giới.

Phật dạy: Nên phát lồ rồi mới được nghe giới, y theo nghĩa nói: Đại đức nhớ nghĩ: Tôi là Tỳ-kheo phạm ở chỗ nào đó sinh nghi. Nay hưởng về Đại đức phát lồ, sau đó không có nghi, sám hối đúng như pháp (nói ba lần).

Pháp thuyết giới Thượng tọa nhớ tội phát lồ:

Luật nói: Vì ở trước Thượng tọa bỗng nhớ tội của mình, hưởng về người bên cạnh nói về tội của mình, cả chúng náo loạn. Phật bảo nên tâm niệm phát lồ, y theo nghĩa nói: Tôi là Tỳ-kheo ... phạm tội ... vì ép ngắt thuyết giới, vì sợ chúng náo loạn, đợi xong nên sám hối (ba lần nói nghi tội y theo đây).

Pháp lược thuyết giới:

Phật dạy: Nếu bị nạn vua, giặc, nước, lửa, người bệnh, phi nhân, trùng độc, và có các duyên khác, hoặc sáng tòa ít, trời mưa, bố-tát nhiều đêm đã lâu, hoặc đấu tranh nói pháp, v.v...

Nhiều đêm là lược thuyết giới, Ngũ Phần, Tăng-Kỳ đều nói là nhiều duyên khai cho lược nói, nói phương tiện trước, rộng ra như pháp.

Tùy theo việc gấp hoặc thư giãn mà nói. Trong luật nói có ba, năm cách nói lược, tùy theo duyên xa gần văn không rõ ràng. Nay nếu thuyết tựa hỏi thanh tịnh rồi nên nói:

- Thừa các Đại đức, pháp Ba-la-di này tăng thường nghe (mười ba pháp tăng già bà-thi-sa, cho đến pháp chúng học đều nói).

- Các Đại đức đây là pháp chúng học mà tăng thường nghe. Các Đại đức đây là bảy pháp diệt tránh, nửa tháng nói trong giới kinh, trước

hết y theo văn nói rộng. Nếu nạn xong đến nên tùy theo chỗ đến nói, đã nói đến chỗ nào đó, còn điều khác tăng thường nghe. Nếu nạn duyên ép ngặt đến gần không được nói tựa. Luật Tăng-kỳ nói:

- Các Đại đức: Nay ngày mười lăm bố-tát, mời người thân miệng thanh tịnh chớ buông lung. Mỗi người tùy ý đi. Trong luật nói: đến ngày bố-tát, không được không thuyết giới. Nếu không có người tụng nên sai người đến chùa gần bên tụng, rồi trở về chỗ mình thuyết. Nếu không thì nói pháp, tụng kinh cũng được.

Pháp Đối thú thuyết giới:

Đức Phật dạy: Nếu trú xứ Tỳ-kheo, ngày thuyết giới nên đến chỗ thuyết giới quét dọn, rửa nước quét dọn sạch sẽ, trải đồ ngồi, chuẩn bị bình nước, đốt đèn, làm xá-la. Nếu Tỳ-kheo khách đến, hoặc bốn vị trở lên thì nên bạch thuyết giới. Nếu có bốn người thì nên nhóm họp bạch thuyết giới. Nếu có hai người thì không được thọ dục, nên mỗi người ba lần nói “Thuyết giới”.

Nói như vậy: Hai Đại đức nhớ nghĩ! Nay ngày mười lăm tăng thuyết giới. Tôi tên .... thanh tịnh. Còn hai người khác cũng ba lần nói như thế. Một Tỳ-kheo đến ngày thuyết giới, lo dọn dẹp chuẩn bị các dụng cụ như trước, đợi khách Tỳ-kheo. Nếu không có người nên nói: Nay ngày mười lăm thuyết giới, tôi tên v.v... thanh tịnh (nói ba lần). Ngũ Bách Vấn Sự nói: Như gia pháp ở trên, người đã có tội, hướng về Tăng bốn phương sám hối, ngồi riêng tụng giới cho đến xong. Tỳ-kheo ni, Thức-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di ni đồng như trên.

*****